سەرۆك وەزیران: پرۆژەی رێگای گەشەپێدان رێڕەوێکی گەورەی ئابوورییە کە بەندەری فاو لە رێگەی تورکیاوە بە ئەوروپاوە دەبەستێتەوە

سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران محەمەد شیاع سودانی، تەئکیدیکردەوە: کە پڕۆژەی ڕێگای گەشەپێدان رێڕەوێکی گەورەی ئابوورییە کە بەندەری فاو لە ڕێگەی تورکیاوە بە ئەوروپاوە دەبەستێتەوە.

نوسینگەی ڕاگەیاندنی سەرۆك وەزیران لە بەیاننامەیەکدا رایگەیاند : سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران محەمەد شیاع سودانی، ئامادەی سیمینارێك بوو، کە لە پەراوێزی سەردانە فەرمییەکەی بۆ هۆڵەندا و بە ئامادەبوونی کۆمەڵێك بازرگان و نوێنەری 40 کۆمپانیای هۆڵەندی بەڕێوەچوو.

بەپێی بەیاننامەکە سەرۆك وەزیران، ئاماژەی بە پەیوەندییە دووقۆڵییەکان لەگەڵ هۆڵەندا و خواستی پەرەپێدانیان کرد، بەتایبەتی لە ڕووی ئابوورییەوە، و جەختیشیکردەوە: کە عێراق ئەمڕۆ بە دۆخی بوژانەوەدا تێدەپەڕێت، لە ئاستە جیاجیاکاندا، دوای تێپەڕاندنی قۆناغی ش□□□ی داعش، کە گەلی عێراق سەرکەوتنی بەدەستهێنا، بە پاڵپشتی کۆمەڵگەی نێودەوڵەتی و هۆڵەنداش لەنێو ئەو وڵاتانەدا بوو کە پاڵپشتی ئەم ه□و□□انەیان کرد.

ئاشکراشیکرد: لەژێر ڕۆشنایی ئامادەیی و کارامەیی دەزگا ئەمنییەکانی عێراق، داوامان لە هاوپەیمانی نێودەوڵەتی کرد کۆتایی بە ئەرکەکانی لە عێراق بهێنێت کە 10 ساڵی خایاند، و وتیشی: حکومەت ئەولەویەتی هەیە، لەوانە چاکسازی لە ئابووری عێراق و ناتوانین بە تەنها بەردەوام بین لە پشتبەستن

بە داهاتی نەوت.

رونیشیکردەوە: ئەمە لەسەر دوو ڕێگا دەڕۆین: یەکەمیان بەدیهێنانی چاکسازییە لە کەرتە جیاوازەکانی ئابوری و بانکی و دارایی و وەبەرهێنانی غاز، ئەوی تریان جێبەجێکردنی ئەو پڕۆژانەیە کە هەلی کار دەڕەخسێنن و پێداویستییەکانمان بە خزمەتگوزاری و کاڵا پڕبکەنەوە، و وتیشی: عێراق ساڵانە بە بەهای دەوروبەری 70 ملیار دۆلار کاڵا هاوردە دەکات، لەگەڵ هۆڵەنداش ساڵانە بە بەهای نزیکەی 500 ملیۆن دۆلار هاوردەمان هەیە.

راشیگەیاند: ئەمە دەستمان بە بەرنامەیەك کرد بۆ بەکارهێنانی ئاو بە شێوەیەکی گونجاو، لە ژێر ڕۆشنایی ئەو بارودۆخەی کە ناوچەکە و جیهان بەدەستیەوە دەناڵێنن، و تیشی: ئەمە پاڵپشتی جووتیارانمان کرد لە بەدەستهێنانی سیستەمی ئاودێری هاوچەرخ، هەوڵیش دەدەین وەبەرهێنان لە ئەزموونی سەرکەوتووی هۆڵەندا بکەین بۆ ڕووبەڕووبوونەوەی کەمی ئاو لە عێراق.

جەختیشیکردەوە: یەکێك لە دەرەنجامەکانی کۆبوونەوەکە لەگەڵ حکومەتی هۆڵەندا پێکهێنانی ئەنجومەنی هاوکاری نێوان عێراق و هۆڵەندایە، بۆ بەدواداچوون بە سەرجەم دۆسیەکان بە لیژنەی کشتوکاڵ و ئاویشەوە.

تەئکیدیشیکردەوە: کە سەرکەوتوو بووین لە پەسەندکردنی بودجەی سێ ساڵە، کە پەیامی سەقامگیرییە لە جێبەجێکردنی پڕۆژەکان بەبێ دواکەوتن، و وتیشی: سندوقی عێراق بۆ گەشەپێدان لەگەڵ کەرتی تایبەت خەریکی جێبەجێکردنی پڕۆژەکان دەبێت دوور لە حکومەت، کە ڕۆڵی ئەوان پلان و ڕێکخستن دەبێت، حکومەت، بە یەکەمجار، گەرەنتی سەروەری دەداتە کەرتی تایبەت تا 85٪ بە هەر پڕۆژەیەك کە جێبەجێ دەکرێت.

ئاشکراشیکرد: ئەمە پێویستمان بە کۆمەڵێك کارگە هەیە کە کەرەستەی بیناسازی بۆ شارە نوێیەکان دابین بکەن، و وەبەرهێنان لە سەرچاوە سروشتییەکاندا بکەن، و وتیشی: عێراق پرۆژەی ڕێگای گەشەپێدانی پەسەند کرد، کە ڕێڕەوی گەورەی ئابوورییە کە بەندەری گەورەی فاو بە ئەوروپا لە ڕێگەی تورکیاوە دەبەستێتەوە، تا دەگاتە بەندەری ڕۆتەردام.

رونیشیکردەوە: ڕێگای گەشەپێدان کات و تێچووی گواستنەوە کەم دەکاتەوەو هێڵی ئاسنینی بە وێستان لەخۆدەگرێت، و بەندەری گراند فاوی گەورە لە ناوەڕاستی ساڵی 2025دا دەکرێتەوە، یەکێك لە کەشتییەکانیش بە شێوەیەکی ئەزموونی لە یەکێك لە پێنج جێگاکەی لەنگەری گرتووە.

سەرۆك وەزیران راشیگەیاند: ئەمە ڕەشنووسی یاسای هەموارکردنی ئابووریمان پێشکەشکرد، کە ژینگەیەکی سەرنجڕاکێش بۆ کەرتی تایبەت دەڕەخسێنێت، و ڕێگە بە ڕێژەی خاوەندارێتی کۆمپانیای بیانی تا 100% دەدات، و وتیشی: دەستمان کردووە بە چاکسازییەکی ڕیشەیی لە کەرتی دارایی و بانکی، و ڕێوشوێنەکانی پەیوەست بە پابەندبوون بە ستانداردە جیهانییەکان لە گواستنەوەی داراییدا، و بانکە نێودەوڵەتی و عەرەبییەکانیش دەستیان کرد بە کردنەوەی لقەکانیان لە عێراق.

جەختیشیکردەوە: لە ئێستادا سەرجەم نەتەوەکان لە عێراق کار دەکەن، لەسەر ئاستی یەکێتی ئەوروپاش

کۆمپانیای فەرەنسی و ئیتاڵی و ئەڵمانی و ئیسپانی و نەمسایی هەیە، هەروەها کۆمپانیای ئاسیا و عەرەبی و وڵاتانی ناوچەکەش بونیان هەیە، و وتیشی: ئیرادە و کردار لەسەر هەموو ئاستەکانی دامودەزگاکانی دەوڵەتی عێراق هەیە، بەمەبەستی هەنگاونان بەرەو واقیعێکی باشتر.